

BONA ESPERO

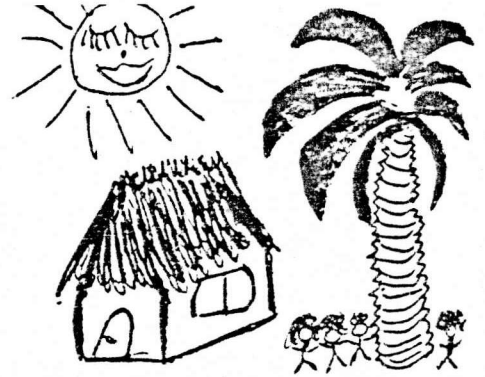
Rundbrief für die Freunde, Förderer
und Mitglieder des Fördervereins
"Bona Espero" e. V.

Cirkulero por amikoj, membroj kaj subtenantoj
de BE

n-ro 28

Marto 1990

Ktoj: Sparda-Bank Münster, BLZ 400 605 60 Kto-nr. 900 826 BONA ESPERO
Postgiro-Amt Dortmund, BLZ 440 100 46 Kto-nr. 2033 99-465

"Gardas nin ZAMENHOF" oni diras en

Bona Espero. Kvazaŭ protektante
staras lia busto sur monteto

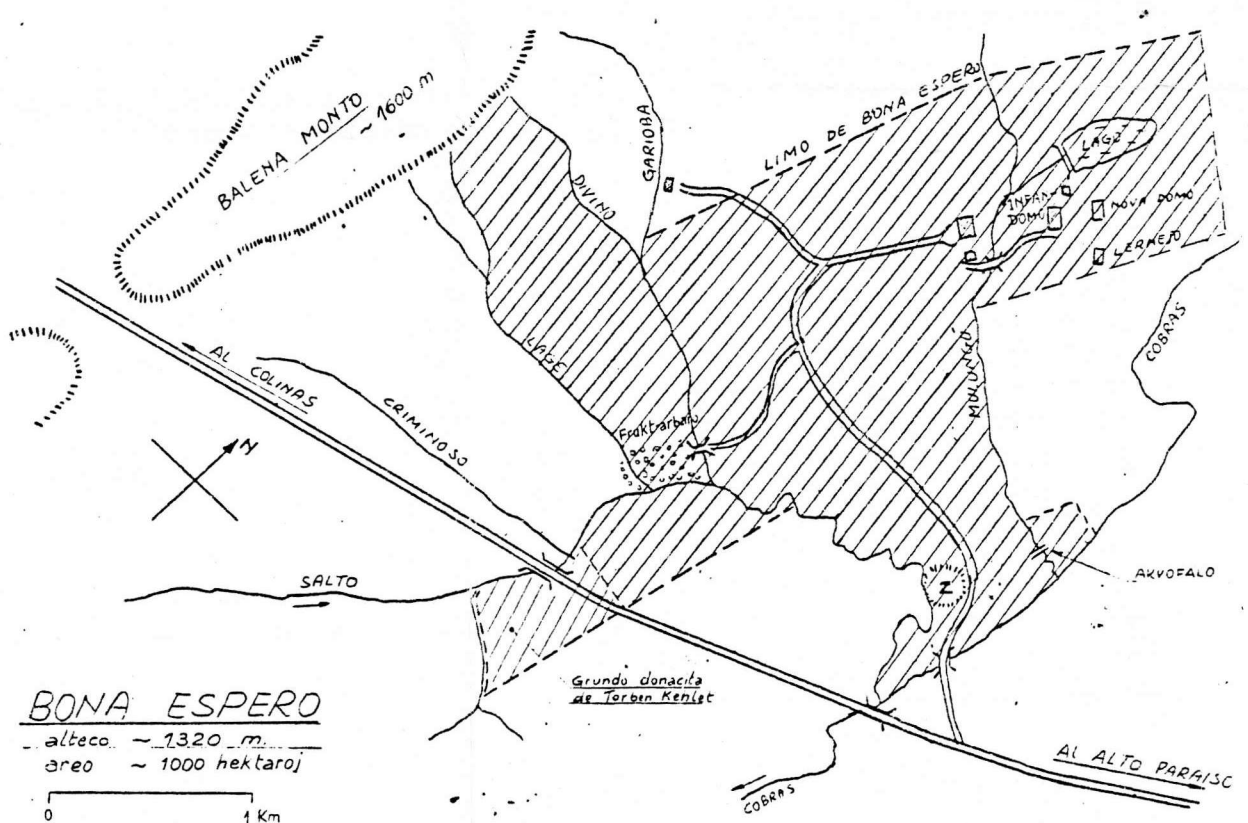
3 km for de la bonespera domaro.
Kiel blankaj punktetoj ili brilas
en la fono, ĉirkaŭitaj de altaj
arboj. 10 kvadrat-kilometroj am-
pleksas la tuta bieno kaj nur
dekonon oni uzas momente.

"ZAMENHOF behütet uns," sagt man in

Bona Espero. Wie ein Beschützer steht
seine Büste auf dem Hügel

3 km von den Häusern in BE entfernt.
Wie weiße Pünktchen schimmern sie in
der Ferne, umrahmt von hohen Bäumen.
10 km² umfaßt das ganze Gut und nur
ein Zehntel wird augenblicklich ge-
nutzt.

Resp.: Margret Brandenburg, Brinker Damm 24, D-4404 TELGTE

Telefono! Grandega progreso por

Bona Espero? Sendube, kvankam ĝis la unua "kiel vi fartas?" oni devas forigi ankoraŭ multajn barojn. "La LINION" ni jam aĉetis. En tiu kazo, dank' al inflacio kaj eblo partpagi, eĉ tre favore," skribis Ursula Grattapaglia kaj daŭrigas: "Dum la lastaj 3 semajnoj la tuta estraro de BE oferis multajn homojn pridiskutante la grandan elspezon por telefonstacio, ĉu jes, aŭ ne! La necesan aparataron kaj la kablojn ricevis donace. La du specialaj antenoj por 700 dolaroj = 1.350 gm estas financeblaj, sed la turo? 30 metrojn alta ĝi devas esti, speciale konstruota por ni kun fundamento, ŝtalaj kabloj kaj aliaj akcesoraĵoj ni devos elspezi 2.500 \$ Eventuale oni povos utiligi la turon ankaŭ por fiksi ventoradon kaj certe fulmprojektilon. La nuraj eŭkalipto-arboj ne estas sufiĉe sekuraj. Ĉu ni risku? Mi esperas, ke vi konsentas kun nia plano, ke baldaŭ ni malpli suferos pro manko de komunikado.

Dume pluvegas multe! Plurfoje niaj pontoj estis subakvigataj. Eĉ kelkfoje ne eblis transpasi ilin. Feliĉe tio ne malhelpas endomajn laborojn. Iom post iom kompletigas la meblaro en domo kaj lernejo. Por la infanĉambroj Frank konstruis tre belajn bretarojn, por la lernejo 12 tablojn, grandan kvadratan por la kuirejo, 6 benkojn kaj kvinmetran tablon por la manĝosalono. Jam pretas la belega granda deponejo kun remizo por la traktoreto kaj la aŭtomobiloj kaj nun ni projektas novan ponton kaj pligrandigon de la lernejo. Dume ni daŭrigas bone organizi nian instruadon - sen ia helpo de la brazila registaro - kvankam promesita. Baldaŭ ni sendos nian finanĉan raporton de 1989, ĝi estas tre favora!"

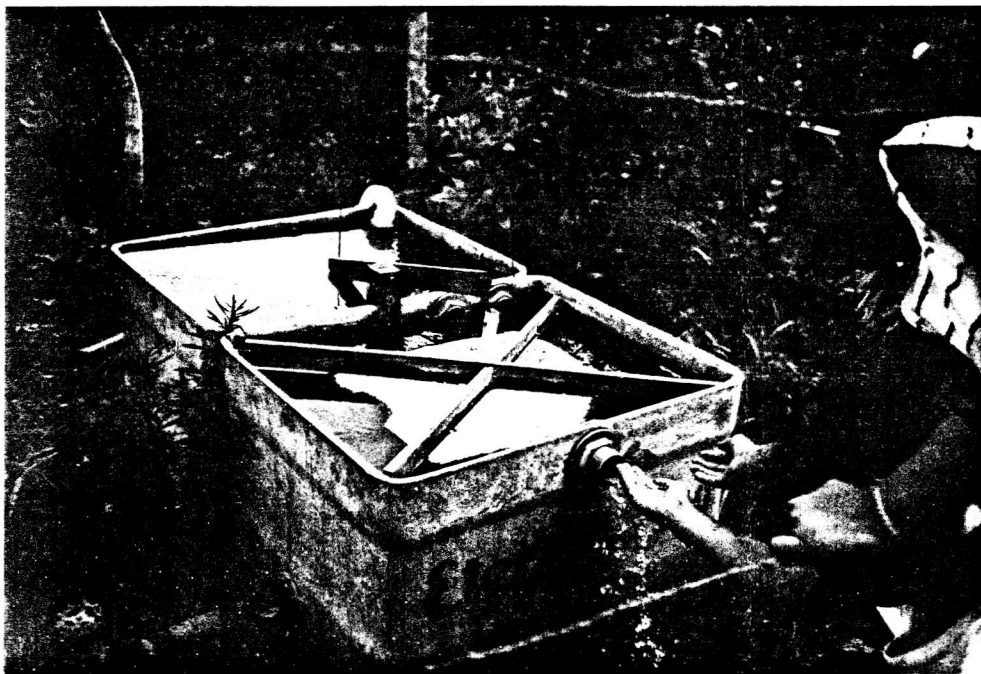
Karaj amikoj de Bona Espero! La kasraporto pravas, ke ankaŭ en 1989 ni kune povis per granda sumo konstanta subvencii necesajn investojn en la brazila infanvilaĝo. "Plej efika subteno estas la enkalkulebla," oni skribis al ni. Ke ĝi estas enkalkulebla, ni dankas al vi ĉiuj. Kvitancojn ni sendis por pagoj en 1989 kune kun inf. 27 aŭ aparte, fine de decembro. Kelkfoje sur ĝirilo mankas la adreso de la sendinto.

Ob ein Telefon ein großer Fortschritt

für Bona Espero wäre? Zweifellos, obwohl bis zum ersten "wie geht es Euch?" noch viele Schwierigkeiten auszuräumen sind. "Die drahtlose Leitung" haben wir schon gekauft. Ausnahmsweise dank' Inflation und Teilzahlung sehr günstig, schrieb Ursula Grattapaglia. "Während der letzten 3 Wochen hat der Vorstand von BE viele Stunden die notwendigen Ausgaben beraten. Apparate und Kabel haben wir geschenkt bekommen und die Spezialantennen für 700 Dollar=1.350DM wären zu bezahlen; aber der Turm, 30 m hoch müßte er sein, eine Sonderanfertigung für uns. Mit Fundament, Stahlkabeln, Verankerung und anderem müßten wir 2.500 \$ aufbringen. Eventuell könnte am Turm noch ein Windrad montiert werden und sicher ein Blitzableiter. Bis jetzt gibt es dafür nur die Eukalyptusbäume. Sollen wir's riskieren? Wir hoffen, daß Ihr unseren Plan unterstützt, damit wir bald nicht mehr so isoliert sind.

Unterdessen hört es nicht auf zu regnen. Tagelang waren unsere Brücken überschwemmt, so daß wir abgeschnitten waren. Glücklicherweise geht die Arbeit in den Häusern weiter. Nach und nach wird die noch fehlende Möblierung in Haus und Schule fertig. Für die Kinderzimmer hat Frank schöne Regale geschreinert, für die Schule 12 Tische, einen großen viereckigen für die Küche, 6 Bänke und einen 5 m langen Tische für den Eßsaal. Inzwischen ist auch das schöne große Gebäude für Vorräte mit Garage für Traktor, Jeep und VW-Bulli fertig und jetzt geht es an die neue Brücke und die Vergrößerung der Schule. Bei alledem geht der Unterricht weiter, ohne irgendeine Hilfe durch den brasilianischen Staat, obwohl sie versprochen ist. Bald schicken wir den Kassenbericht 1989. Er ist sehr günstig."

Aber der ist in portugiesisch. Wir sind gern bereit Mitgliedern eine Kopie davon zuzuschicken. Liebe Freunde von BE. Der Jahresabschluß zeigt, daß wir auch 1989 notwendige Investitionen im Kinderdorf mitfinanzieren konnten. "Am besten hilft Unterstützung auf die man sich verlassen kann," schreibt man von dort. Quittungen über alle Zahlungen 1989 sind, soweit möglich, zugeschiedt worden. Manchmal fehlt auf dem Überweisungsschein die Adresse des Einzahlers, z.B. 90,-DM vom PGA Dtm

Simpla, sed teknike perfekta akvo-provizado survoje al la pionira domo. Tie Dona Maria lavas kun plezuro

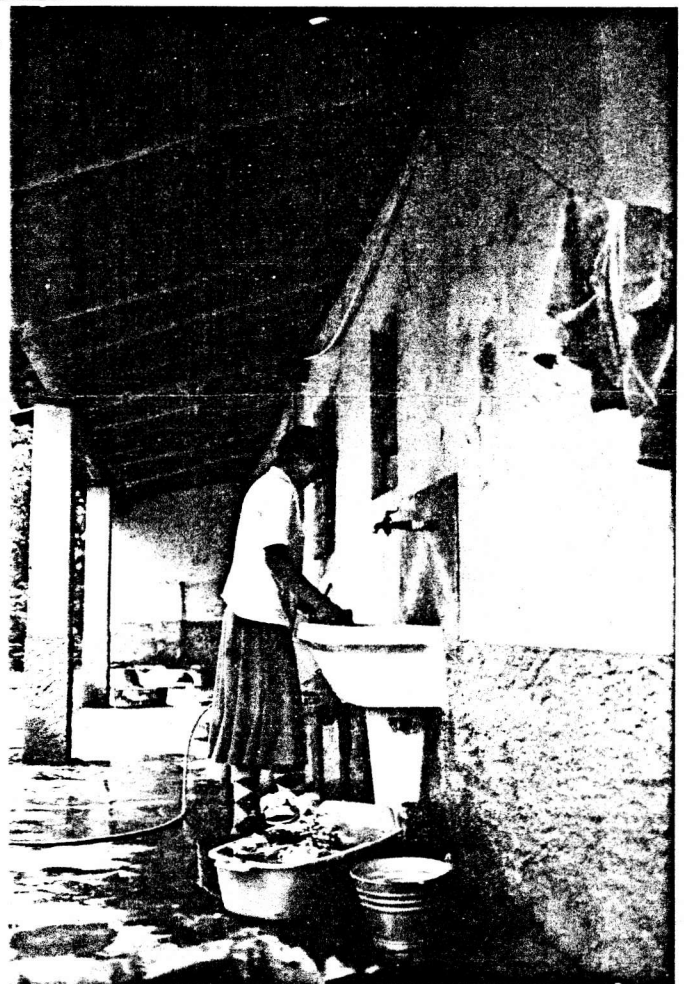
Ein einfacher, aber technisch perfekt gebauter Wasserbehälter in der Nähe des Pionier-Hauses. So wäscht Dona Maria gerne

Ĉar ne nur energi-produktado estu ekologia, sed la kompleta viv-cirklo, sciu, ke nek en la domo, nek en ĝardeno oni uzas kemikaĵojn. Oni lavas per natura sapo, restaĵojn el la kuirejo manĝas hundoj aŭ porkoj. Krome oni eltrovis, ke profunda truo, iom post iom plenigita per vegetaĵoj kaj cindro el la forno, estas bonega bazo por nova arbo.

"La ĝardenon sterkas niaj bovinoj. Pro tio ni ankaŭ ne jam tro insiste okupiĝis pri biodigestoro. Estas sufiĉe peza kaj laboriga tasko korekte funkciigi ĝin. Sed principe eblus produkti biogason kaj utiligi ĝin por fridujoj kaj gas-kuiriloj."

Post tiu kongres-konvena kontribuo de Giuseppe Grattapaglia prezentis Ursula la socian laboron. Ne necesis konvinki la aŭskultantojn pri la graveco de tiu eduka laboro. Eĉ novaj esperantistoj, kiuj unuan fojon ĉeestis kongreson kaj BE-kunvenon, partoprenis vigle la diskuton. La ĉiutagaj taskoj en BE principe ne ŝanĝiĝas. Pri 'etaĵ' katastrofoj oni ekscias nur marĝene.

"Nia Wildes havis apendiciton kaj mi veturigis lin fulmrapide al Brasilia en hospitalon. Kiam mi prenis specialan medikamenton por la operacio, kuris maljunulino kontraŭ la aŭton kaj mi veturigis ŝin rapide en alian hospitalon. Nun Wildes jam denove saltas, operaciita pro malfruiĝo sen la medikamento. Ankaŭ la maljunulino denove gardas siajn genepojn. Dume en Bona Espero forta fulmo eniris altan eŭkalipt-arbon kaj trovis la vojon en la domon. Radio kaj baterioj eksplodis kaj laŭlonge de la akvotuboj la fulmo detruis la kaŝlojn sur la muro. Sed feliĉe el la infanoj neniu vundiĝis kaj dank' al nia bonege ekipita laborejo kaj la lerta Frank preskaŭ ĉio estas riparita.

Nicht nur die Energieerzeugung ist ökologisch sondern der ganze Alltagsablauf. Weder im Haus noch im Garten werden Chemikalien gebraucht. Man wäscht alles mit reiner Seife, die Essensreste sind für die Hunde und Schweine. Außerdem hat man festgestellt, daß ein großes Loch, ausgehoben in der Obstplantage und gefüllt mit Asche und biologischem Abfall, die beste Basis für einen jungen Baum ist.

Nur novajn bateriojn ni devos aĉeti, la du por almenaŭ 500 dolaroj.

Adarci ricevis nun labor-kontrakton por nia lernejo de la urbestro de Alto Paraiso kaj venontmonate same Varlucia. Tiam ŝi estos 18jara. Al Creuza, kiu tute memstare kuiras, ni donos la pagon, kion pli frue ricevis Dona Josina kaj ankaŭ Liquinho, ekslernanto 24jara, kompetenta por bovoj kaj plantejoj ricevas rekompenson. Ili ĉiuj tre ŝpare mastrumas. Precipe Adarci, kiu ja intencas viziti vin en Eŭropo."

Intertempe ni scias, ke Adarci, la plej malnova (ne maljuna) infano de BE venos fine de julio. Ŝi ŝatus konatiĝi kun multaj amikoj de BE en plej diversaj urboj. Sed necesas iom plani la sinsekvojn. Se vin interesas aŭtentika raporto de junulino, kiu supozeble havos gvidan funkcion en BE, skribu aŭ telefonu al:

Brandenburg, Brinker Damm 24
D-4404 TELGTE 02504/8360

"Den Garten düngen unsere Kühe. Deshalb haben wir uns auch noch nicht zu intensiv mit dem Bau einer Biogasanlage befaßt. Aber im Prinzip wäre das möglich und wir könnten damit die Gaskocher und Kühlschränke betreiben." Nach diesem, zum Kongreß-Thema passendem Beitrag von Giuseppe Grattapaglia, stellte Ursula die soziale Arbeit vor. Die Zuhörer mußten von der Notwendigkeit nicht überzeugt werden. Sogar neue Esperantisten, die zum ersten Mal einen Kongreß mit BE-Versammlung besuchten, beteiligten sich lebhaft an der Diskussion. Der Tagesablauf in Bona Espero ändert sich ja im

Grunde nicht. Von 'kleineren' Katastrophen erfährt man nur am Rande.

"Unser Wildes bekam plötzlich eine Blinddarmentzündung und ich brachte ihn so schnell wie möglich nach Brasilien in's Krankenhaus. Als ich losfahre, um für die Operation ein bestimmtes Medikament zu besorgen, läuft mir eine alte Frau vor das Auto und ich bringe sie genau so schnell in ein anderes Krankenhaus. Jetzt springt Wildes schon wieder herum, erfolgreich operiert, wegen der Verspätung auch ohne das Medikament und die alte Frau hütet schon wieder ihre Enkelkinder. Zur selben Zeit schlug in BE ein starker Blitz in den großen Eukalyptusbaum und fannten Weg in's Haus. Das Radio und 2 Batterien sind explodiert und die Fliesen platzten hinter den Leitungen von der Wand. Aber glücklicherweise ist keines der Kinder verletzt und dank unserer bestausgestatteten Werkstatt und dem geschickten Frank ist schon fast alles wieder in Ordnung. Nur neue Batterien müssen noch her, für fast 500 Dollar.

Unsere Adarci hat jetzt vom Bürgermeister in Alto Paraiso den Arbeitsvertrag für die Schule bekommen. Im nächsten Monat wird es genauso mit Varlucia sein. Dann ist sie 18. Creuza, die ja ganz selbständig kocht, bekommt von uns genau soviel wie vorher Josina und auch Liquinho, vormals Schüler bei uns und 24 Jahre alt, kriegt ein kleines Gehalt. Sie sind alle sehr sparsam, besonders Adarci, die ja Euch in Europa besuchen will."

Inzwischen wissen wir, daß Adarci, das älteste 'Kind' und mit ihren 20 Jahren fast 14 Jahre in Bona Espero Ende Juli kommen wird. Sie möchte viele Freunde von BE in möglichst vielen Städten kennenlernen. Das muß natürlich geplant werden. Wenn Sie am Bericht der jungen Botschafterin von Bona Espero interessiert sind, schreiben oder telefonieren Sie

Brandenburg, Brinker Damm 24
D-4404 TELGTE 02504/8360

